

Kuinka Jumala vastaa rukouksiin

***”Siksi haluan, että miehet rukoilevat kaikkialla, pyhät kädet kohotettuina, ilman vihaa ja epäilyksiä.”
1. Tim. 2:8***

Kuinka voimme olla varmoja siitä, että Jumala vastaa rukouksiimme? Ei riitä, että vahvistamme uskomme rukoukseen. Esimerkiksi tuhannet vanhemmat ovat uskoneet rukoukseen ja pyytäneet Jumalaa suojelemaan lapsiaan taistelukentällä, mutta saaneet vain viestin, että heidän lapsensa ovat kuolleet tai loukkaantuneet vakavasti. Uskon vahvistaminen rukoukseen ei myöskään selitä, miksi koko kansakunta, joka rukoilee rauhaa, joutuu usein sodan pyörteisiin.

Toisaalta on tuhansia ihmisiä, jotka ovat innokkaita todistamaan, että Jumala on vastannut heidän rukouksiinsa lastensa turvallisuuden puolesta. Toiset todistavat, kuinka ihmeellisellä tavalla Jumala on antanut heille erityisiä siunauksia,

joita he ovat pyytäneet rukouksissaan. Pelkän kokemuksen perusteella voi siis tuntua epäloogiselta, että Jumala vastaa joidenkin rukouksiin, mutta ei toisten.

Tämä ei kuitenkaan ole sopusoinnussa sen kanssa, mitä Raamattu kertoo Jumalasta. Raamattu sanoo, että Jumala ”ei tee eroa ihmisten välillä” (Apostolien teot 10:34). Siksi on oltava jokin hyvä syy, miksi Jumala vastaa joihinkin rukouksiin, mutta ei toisiin. Jos löydämme sen syyn, se voi auttaa palauttamaan uskon niille, joiden rukoukset ovat näennäisesti jääneet vastaamatta.

Rukous on erittäin tärkeä osa kristillistä kokemusta. Sitä harjoittavat myös monien muiden uskontojen kannattajat. Rukoushalu on tunnustus riippuvuudestamme korkeammasta voimasta ja ilmaus siitä, että tarvitsemme apua jostakin itsemme ulkopuolisesta ja viisaammasta lähteestä. Epäilemättä Jumala on tyytyväinen kaikkien niiden vilpittömään haluun, jotka yrittävät ottaa yhteyttä Häneen rukouksessa, koska ainakin tässä mielessä se on tunnustus korkeammasta suvereenista voimasta.

Lähes yleinen tarve rukoilla johtuu siitä, että ensimmäinen ihminen, Aadam, luotiin Jumalan kuvaksi (1. Moos. 1:27). Ihmisen lankeemuksen ja kuoleman seurauksena jumalallinen kuva hänen

luonteessaan on hämärtynyt ja monissa tapauksissa lähes hävinnyt. Siitä on kuitenkin jäljellä jäänteitä, ja yksi niiden ilmentymistä on tarve rukoilla. Voi olla myös miljoonia ihmisiä, jotka eivät koskaan rukoile, mutta tuntevat usein sisäisen tarpeen rukoilla ja tuntevat syyllisyyttä, koska eivät tee s .

Jumala on tyytyväinen luotujensa rukoushenkeen. Miksi hän kuitenkin kuulee joidenkin rukoukset, kun taas toisten rukoukset jäävät ilmeisesti kuulematta? Jeesus vihjaa vastauksen tähän kysymykseen havainnoissaan monien aikansa ihmisten rukouksista. Jeesus selitti, että he rukoilivat, jotta ihmiset näkisivät ja kuulisi heidät, ja luulivat Jumalan kuulevan heitä heidän ”paljon puhumisensa” vuoksi. (Matteus 6:5-7). Tämä muistuttaa meitä siitä, että rukouksessa on oikeita ja vääriä asenteita sekä oikeita ja vääriä menetelmiä. Monet, jotka rukoilevat, voivat olla vilpittömiä, mutta heidän menetelmänsä on sopimaton.

Raamattu osoittaa, että on oikeita ja vääriä asioita, joista rukoilla. Apostoli Jaakob kirjoitti: ”Te pyydätte, mutta ette saa, koska pyydätte väärin” (Jaakobin kirje 4:3). On äärimmäisen tärkeää selvittää, mitä meillä on oikeus pyytää Jumalalta. Emme voi odottaa, että Jumala vastaa rukouksiimme, kun pyydämme vain mielihalujemme mukaisia asioita.

Rukouksen tarkoitus

Rukouksella on jumalallinen tarkoitus, ja on erittäin tärkeää pitää tämä mielessä, jos haluamme ymmärtää, miksi jotkut rukoukset jäävät vastaamatta. Jumala ei ole luonut rukousta keinoksi selvittää, miten hänen tulisi hoitaa asioitaan täällä maan päällä. Hän ei odota meidän kertovan hänelle, mitä hänen tulisi tehdä. Hänellä on omat kiinteät suunnitelmansa ja tarkoituksensa, ja jos haluamme saada osaksemme hänen siunauksensa rikkaudet, on välttämätöntä, että rukouksemme ovat sopusoinnussa näiden kanssa. Jaakobin sanoin, pyydämme ”väärin”, jos pyydämme Jumalalta tavalla, jolla tuomme esiin omat toiveemme ilman, että etsimme hänen tahtoaan elämässämme.

Raamatussa tuodaan esiin erilaisia rukouksen muotoja. Tärkeimpiä näistä ovat kiitosrukoukset (Psalmit 92:1). Jumala on epäilemättä iloinen, kun hänen luomuksensa tunnustavat hänet siunaustensa lähteeksi ja siksi kohottavat sydämensä ja äänensä kiitokseksi hänelle.

On myös ylistysrukouksia, joissa tunnustetaan Luojan luonteen kunniakkaat ominaisuudet – hänen viisautensa, oikeudenmukaisuutensa, rakkautensa ja voimansa. Halu ylistää Jumalaa ja osoittaa kunnioitusta hänen luonteelleen tulisi olla suurin osa rukouksistamme. – Psalmi 29:1,2

Myös rukoukset Jumalan armosta ovat sopivia. Raamattu kehottaa kaikkia kristittyjä etsimään jumalallista anteeksiantoa synneilleen rukouksen välityksellä (). (1. Johanneksen kirje 1:7-9). Paavali puhuu tästä ”rohkeasti lähestymisestä armon valtaistuimelle” saadakseen siellä armoa ja löytääkseen armon avuksi kaikessa hädässä. - Heprealaiskirje 4:16

Sitten on tietysti rukouksia, joissa pyydetään Herralta tiettyjä siunauksia tai palveluksia. Juuri näistä rukouksista olemme tällä hetkellä erityisen kiinnostuneita. Jotkut rukoilevat terveyttä itselleen tai muille. Jotkut rukoilevat rikkautta. Jotkut rukoilevat suojelua matkoillaan. Miljoonat rukoilevat rauhaa. Usein on tapahtunut, että sodassa vastakkain olevien maiden kansalaiset rukoilevat omien armeijoidensa voittoa. Oletamme, että kaikki, jotka rukoilevat Jumalaa, ovat vilpittömiä ja pyytävät tietenkin häneltä asioita, jotka heille ovat sillä hetkellä tärkeimpiä. Kuitenkin, oikeuttaako Raamattu meitä uskomaan, että kaikki nämä rukoukset tulisi vastata niiden esittämien pyyntöjen mukaisesti?

Voi olla, että Jumala vastaa vanhempien rukoukseen heidän lapsensa turvallisuudesta taistelukentällä. Voi myös olla, että rukoukset kansakunnan rauhan puolesta vastataan. Jos ja kun tällaiset rukoukset vastataan, se tarkoittaa

yksinkertaisesti, että se oli jumalallisen tahdon mukaista. Jumalalla on kiinteä suunnitelma, jonka mukaisesti hän huolehtii ihmiskunnasta. Suunnitelmaa ei ole tehty tyydyttämään hänen ihmisluomustensa mielijohteita ja toiveita (), eikä mikään määrä rukouksia muuta hänen suunnitelmiaan.

Sanotaan, että ”rukous muuttaa asioita”, mutta se ei muuta Jumalan suunnitelmia. Jumala ei katso meitä eikä kansakuntaa oppiakseen, mitä muutoksia hänen tulisi tehdä, jotta meillä tai maailmalla yleensä olisi paremmat olot. Kuinka vähän luottamusta meillä olisi jumalaan, jonka mielipiteet voivat muuttua tai jonka suunnitelmat voivat muuttua pelkästään ihmisten rukousten kaunopuheisuuden tai suostuttelun vuoksi!

”Sinun tahtosi tapahtukoon”

Rukouksissaan Jumalan kansan tulisi pitää mielessä ja sydämessään ensisijaisena toiveena, että hänen tahtonsa tapahtuisi kaikissa heidän kokemuksissaan. Meillä on tästä erinomainen esimerkki Jeesuksen tapauksessa. Getsemanen puutarhassa, kun Mestari oli pidätettynä ja kuoleman edessä, ”häntä valtasi ahdistus ja kauhu, ja hän sanoi heille [opetuslapsilleen]: Minun sydämeni on murtautumaisillaan surusta. ... Hän meni vähän kauemmas, lankesi kasvoilleen rukoilemaan ja

elokuu 2025

sanoi: Isäni, jos se on mahdollista, ota tämä malja minulta pois. Mutta ei niin kuin minä tahdon, vaan niin kuin sinä tahdot.” – Matteus 26:38,39

Oli Jumalan tahto, että Jeesus kärsi nöyryytyksen ja kuoleman ihmisten lunastajana ja pelastajana. Tämä tärkeä piirre jumalallisessa järjestyksessä oli ennustettu Vanhan testamentin pyhissä profeetoissa. Jeesus halusi ennen kaikkea, että hänen Isänsä tahto täyttyisi, riippumatta siitä, mitä se merkitsi hänelle. Hän vahvisti tämän myöhemmin, kun hänet oli pidätettävänä. Pietari veti miekkansa suojellakseen Mestariaan, joka sanoi hänelle: ”Pane miekka tuppeen, sillä minun Isäni on minulle antanut maljan, enkä minä sitä juo.” - Johanneksen evankeliumi 18:10,11

Jeesuksen seuraajilla on etuoikeus kärsiä ja kuolla hänen kanssaan. Paavali puhui ”ristiin naulitsemisesta Kristuksen kanssa” ja kirjoitti myös: ”Teille on annettu Kristuksen tähden, ette vain usko häneen, vaan myös kärsitte hänen tähtensä” (Gal. 2:20; Fil. 1:29). Meitä kutsutaan seuraamaan Jeesuksen jalanjalkia, joten tiedämme, että ei ole Jumalan tahto säästää meitä kaikilta vaikeuksilta. Siksi, kuten Jeesuksen kohdalla, meidänkin tärkeimpänä huolenaiheena tulisi olla, että Herran tahto tapahtuu meidän kuolevaisissa ruumiissamme. Herran tahto voi olla, että nautimme jonkin aikaa

tietyistä maallisista siunauksista. Kuitenkin rukouksiemme painopisteen ei tulisi olla näissä, vaan siinä, että Hänen tahtonsa tapahtuu jokaisessa elämän kokemuksessa.

Jeesus laajensi tätä ajatusta sanoessaan opetuslapsilleen, että niin kauan kuin he pysyvät hänessä ja hänen sanansa pysyvät heissä, he voivat rukoilla mitä tahansa he haluavat, ja se annetaan heille (Joh. 15:7). Tämä saattaa kuulostaa vakuutukselta, että meillä on etuoikeus pyytää Jumalaltä mitä tahansa, mitä sattumalta ajattelemme ja haluamme, mutta niin ei ole.

Huomaa ehto, jonka Mestari liittää tähän lausuntoon: "Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyy teissä." Pysyä Kristuksessa tarkoittaa olla hänen ruumiinsa jäsen, hän on meidän päämme (Kolossalaiskirje 1:18). Tämä tarkoittaa, että hänen ajatuksensa tulevat meidän ajatuksiksemme ja hänen suunnitelmansa meidän suunnitelmiksemme. Jos tahdomme on näin kokonaan luovutettu Jumalalle Kristuksen kautta, meillä ei ole omaa tahtoa, joten rukouksemme eivät ole pyyntöjä siitä, mitä haluamme, vaan vain niistä asioista, jotka ovat sopusoinnussa päämme tahdon kanssa. Rukoilemalla näin sopusoinnussa Herran tahdon kanssa voimme olla varmoja suotuisista vastauksista.

Tämä on sopusoinnussa toisen Jeesuksen opetuslapsilleen antaman lausunnon kanssa, jossa hän ilmoittaa meille, että taivaallinen Isä antaa mielellään ”Pyhän Hengen niille, jotka sitä pyytävät”. (Luuk. 11:13). Olla täynnä Jumalan Henkeä tarkoittaa, että hänen ajatuksensa hallitsevat ajatteluamme ja että elämämme on niiden mukainen. Silloin emme pyydä Jumalalta muuta kuin sitä, mitä hän on luvannut antaa, eikä rukouksiimme vastaamisesta ole koskaan epäilystä.

”Tulkoon sinun valtakuntasi”

Luukkaan evankeliumin 11:1:ssä kerrotaan opetuslasten pyynnöstä: ”Herra, opeta meitä rukoilemaan.” Vastauksena tähän Jeesus antoi heille sen, mikä nykyään tunnetaan nimellä ”Herran rukous”. Tässä mallirukouksessa meille annetaan ohjeet siitä, mitä voimme rukoilla.

Tärkeä osa tätä lyhyttä rukouksen mallia on oikea tapa lähestyä Jumalaa: ”Isä meidän, joka olet taivaissa, pyhitetty olkoon sinun nimesi” (jae 2). Raamatussa Aadam on nimetty ”Jumalan pojaksi”. (Luuk. 3:23,38). Kun hän kuitenkin synti, hän menetti poikansa aseman, vieraantui Jumalasta ja tuomittiin kuolemaan. Aatamin lapset, koko ihmiskunta, ovat samoin erossa Jumalasta, joten he eivät voi osoittaa häntä oikein ”taivaassa olevaksi

Isäksemme”. Tämä on etuoikeus, joka kuuluu yksinomaan niille, jotka ovat katuneet syntejään, ottaneet Jeesuksen henkilökohtaiseksi Vapahtajakseen ja omistaneet elämänsä Jumalalle täysin, eli pyhittäneet itsensä, tekemään hänen tahtonsa. Heitä kuvataan saaneen Jumalan Pojan hengen ja siten tulleen hänen lapsikseen. - Roomalaiskirje 8:15; Galatalaiskirje 4:6

Jumalan lapsina he haluavat ennen kaikkea kunnioittaa Isänsä nimeä. Siksi heidän asenteensa on aina sanoin ja teoin: ”Pyhitetty olkoon sinun nimesi”. Pyhittää taivaallisen Isämme nimi oikein tarkoittaa, että kun lähestymme häntä rukouksessa, teemme sen tavalla, jonka Jeesus on meille osoittanut Raamatussa. Hän selitti, että rukouksemme tulee esittää hänen nimessään. - Johanneksen evankeliumi 15:16

Tähän on syy. Oikeutetusti tuomittuna roduna meillä ei ole asemaa Jumalan valtaistuimen edessä muuten kuin Jeesuksen, meidän puolustajamme, kautta. (1. Johanneksen kirje 2:2). Hänen nimessään ja hänen vuodatetun verensä ansiosta meillä on etuoikeus mennä ”rohkeasti” armon valtaistuimen eteen etsimään anteeksiantoa ja kaikkia muita siunauksia, jotka rakastava taivaallinen Isämme on luvannut antaa. (Heprealaiskirje 4:16). Jos pyhität hänen nimensä oikein, et koskaan uskalla lähestyä häntä muuten kuin Jeesuksen kautta.

Kun seuraamme Herran rukouksen esimerkkiä, pyyntömme eivät ole niinkään omaksi eduksemme kuin muiden siunaukseksi. Tämä käy ilmi rukouksen alkupuolella: ”Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi, niin maan päällä kuin taivaassa.” (Matteus 6:10; Luukas 11:2). Vastaus tähän pyyntöön on vastaus moniin asioihin, joita ihmiset ovat rukoilleet vuosisatojen ajan. Se tyydyttää kaikkien ihmisten oikeutetut toiveet. Se tarkoittaa rauhaa, terveyttä ja ikuista elämää kaikille, jotka noudattavat Herran valtakunnan vanhurskaita lakeja.

Ihmiskunnan kaipaamat siunaukset, joita miljoonat rukoilevat, olivat kaikki Jumalan ennakoimia ja hän on varannut ne valtakunnassaan, jonka hän on luvannut kaikilla profeetoillaan. Näissä lupauksissa löydämme monia yksityiskohtia siunauksista, jotka se takaa ihmisille, mukaan lukien kuolleiden elvyttäminen. Jumala ei ole unohtanut ihmisten kärsimyksiä eikä kääntänyt korviaan heidän avunhuutoihinsa. Hänen vastauksensa heidän rukouksiinsa, kun sen aika tulee, ylittää kaikki, mitä he ovat koskaan uskaltaneet toivoa.

Otetaan esimerkiksi vanhemmat, jotka rukoilevat lapsensa turvallisuuden puolesta taistelukentällä. Vanhemmat rakastavat lastaan, eikä mikään ole heille tärkeämpää kuin lapsen turvallinen paluu

kotiin. Jos lapsi ei kuitenkaan palaa, vanhempien ensimmäinen ajatus saattaa olla, että Jumala ei välitä, että hänellä ei ole sääliä. Kuinka erilainen olisi vanhempien tunne, jos he voisivat uskoa, että Jumala on järjestänyt kotiinpaluun, joka on paljon tyydyttävämpi kuin he osasivat rukoillessaan kuvitellakaan!

Kuinka vähän vanhemmat joskus tietävät niistä vaikeuksista ja kärsimyksistä, joista heidän lapsensa voi pelastua kuolemaan vaipumalla. Loppujen lopuksi sekä vanhemmat että lapsi ovat kuolevan rodun jäseniä, ja ero taistelukentällä kuolemisen ja vanhuudessa kuolemisen välillä on vain hetkellinen, kun sitä vertaa an ikuisuuden loputtomaan ulottuvuuteen. Tästä näkökulmasta meidän on opittava tarkastelemaan rukousta ja tapaa, jolla Jumala vastaa pyyntöihimme.

Se, että rukoilemme Jumalaa, on tunnustus siitä, että uskomme hänen viisauteensa, voimaansa ja rakkauteensa, jotka ylittävät omamme. Kuitenkin unohdamme tämän usein ja tunnemme, että hän ei ole kunnioittanut rukouksiamme, koska hän ei ole vastannut niihin niin kuin olisimme halunneet, omien vähäisten kykyjemme avulla. Tuomittu elämämme on hyvin lyhyt. Arvostamme saavutuksia sen perusteella, saavuttavatko ne kypsyyden tämän lyhyen, meille tunnetun ajan kuluessa. Emme kuitenkaan saisi arvioida Jumalan tekoja tästä näkökulmasta.

Raamattu puhuu Jumalasta ”ikuisesta ikuisuuteen” (Psalmit 41:13; 90:2). Hänellä ei ole mitään tarvetta saattaa mitään tiettyä vaihetta suunnitelmastaan päätökseen meidän lyhyen elinaikanamme, ei edes silloin, jos se liittyy meidän yksilöllisiin pyyntöihimme. Jos rukkoisimme Jumalalta tänään jotain erityistä siunausta, joka olisi hänen tahtonsa mukaista, ja vastaus tulisi vasta huomenna tai jopa ylihuomenna, emme menettäisi uskoamme häneen, vaan iloitsisimme, kun vastaus tulisi. Jumalallakin on ”huomenna”. Hänen päivänsä eivät ole mitattavissa tunteina, sillä ne ovat aikakausia, ja hänen ”huomenna”-aikakaudellaan, Kristuksen tuhatvuotisessa valtakunnassa, kaikki ne siunaukset, joita maailm , ovat oikeutetusti kaivanneet ja joita miljoonat ovat pyytäneet Jumalalta, vuodatetaan runsaasti ihmiskunnan päälle. Tämän tunnustuksena ihmiset vastaavat: ”Tämä on meidän Jumalamme, jota olemme odottaneet, ... me iloitsimme ja riemuitsemme hänen pelastuksestaan.” – Jesaja 25:9

”Kuten taivaassa”

Olemme jo oppineet, että Jumala ei vastaa mihinkään rukoukseen, joka ei ole sopusoinnussa hänen tahtonsa kanssa. Herran rukouksessa tämä periaate on selkeästi esitetty. Siinä pyydetään

Jumalalta siunauksia maan ihmisille – ei mitään sellaista, mitä he saattavat haluta, vaan asioita, jotka ovat sopusoinnussa jumalallisen tahdon kanssa: ”Tapahtukoon sinun tahtosi, niin maan päällä kuin taivaassa.” – Matteus 6:10

Kuinka suuren vapauden hän on antanut meille asioissa, jotka ovat sopusoinnussa hänen tahtonsa kanssa. Jumalan tahto tapahtuu taivaassa, ja hänen tarkoituksensa on, että se tapahtuu maan päällä samassa määrin. Emme tietenkään tiedä kaikkia tapoja, joilla Jumalan tahto tapahtuu taivaassa, mutta voimme olla kohtuullisen varmoja siitä, että pahuus, joka nyt on maan päällä, ei vaivaa niiden elämää, jotka ovat hengellisessä maailmassa, jota kutsumme taivaaksi.

Sota on yksi suurimmista pahuuksista, joka ei ole sopusoinnussa jumalallisen tahdon kanssa. Meidän tulisi siis rukoilla rauhan puolesta. (Psalmit 122:6; Nahum 1:15). Emme todellakaan voisi rukoilla, että Jumalan tahto tapahtuisi maan päällä niin kuin taivaassa, rukoilematta rauhan puolesta. Rukouksemme rauhan puolesta tulisi olla sopusoinnussa Jumalan suunnitelman kanssa rauhan toteuttamiseksi, ja se on hänen valtakuntansa suunnitelma. (Hesekiel 37:21-28). Hän on luvannut perustaa valtakunnan, luoda hallituksen. Jeesus on tämän hallituksen kuningas. ”Hallitus on hänen hartioillaan”, kirjoitti Jesaja, ja elokuu 2025

”hänen hallituksensa ja rauhansa kasvaa, eikä sille ole loppua”. – Jesaja 9:6,7

Epäilemättä Jumala suhtautuu myötätuntoisesti ihmiskunnan kaipuuseen poistaa sota. Kun kansainväliset jännitteet ovat kovat ja sota näyttää väistämättömältä, molempien osapuolten hurskaat ihmiset tuntevat velvollisuudekseen rukoilla rauhan puolesta. Sotaa uhkaavat erimielisyydet voivat ratketa tai eivät, mutta tiedämme, että lopulta tulee yleinen ja kestävä rauha. Se ei tule siksi, että kansakunnat lopulta löytävät toimivan rauhankaavan, vaan siksi, että ”Rauhanruhtinas” ottaa hallinnan maan päällä (Jesaja 9:6). Silloin rukous ”Tulkoon sinun valtakuntasi” saa vastauksen.

Kristuksen hallitus symbolisoidaan Raamatussa ”HERRAN vuorena”. Miika 4:1-4:ssä luemme, että tulee aika, jolloin ihmiset sanovat: ”Mennään HERRAN vuorelle, Jaakobin Jumalan temppeliin, niin hän opettaa meille teitään, ja me vaellamme hänen polkujaan, sillä laki lähtee Siionista ja HERRAN sana Jerusalemita. Ja hän tuomitsee monia kansoja ja nuhtelee kaukaisia mahtavia kansoja, ja he taovat miekkansa auroiksi ja keihäänsä viiniköynnösten leikkausveitsiksi. Kansakunta ei nosta miekkaa kansakuntaa vastaan, eikä kukaan opi enää sotaa. Jokainen istuu viiniköynnöksensä ja viikunapuunsa

alla, eikä kukaan pelota heitä, sillä Herran Sebaotin suu on puhunut.”

Mikä ihmeellinen aseistariisuntaohjelma! Se on Jumalan ohjelma, ja kun rukoilemme rauhaa ja kansakuntien aseistariisuntaa, tehkäämme niin varmoina siitä, että Jumala kuulee ja vastaa rukouksiimme hänen tahtonsa mukaisesti, joka toteutuu hänen valtakunnassaan. ”Hän lopettaa sodat”, profetoi Daavid. – Psalmi 46:9

Tämän tärkeän aiheen toinen osa ilmestyy ensi kuun Aamunkoitto-Lehdessä. Siinä tarkastelemme yksityiskohtaisesti muita osia Herran rukouksesta. Tarkastelemme myös muita näkökohtia Jumalan tulevasta valtakunnasta maan päällä, joka Raamatun mukaan siunaa kaikki ihmiset ja antaa vastauksen miljooniin sydämeistä tulleeisiin rukouksiin, joita on lausuttu vuosisatojen ajan.